

кожним студентом. При цьому все повинно підкорятися вимогам колективних інтересів. Чітко викладена, вчасно доведена до уваги студента і непорушно діюча система поточного контролю сприяє залученню його до самостійної роботи з першого ж заняття. І як тільки він відчує задоволення від самостійно виконаної роботи, йому стане цікаво працювати, і не треба буде його «підганяти» чи «заманювати пряником».

Добре, якщо викладачеві на самому початку вдасться довести студентам переваги індивідуально-консультативних занять, навчити їх цінувати переваги живого спілкування з викладачем і комфорт від можливості негайного вияснення усіх питань, що виникли, адже при самостійному вивченні вони прояснюються набагато довше й важче.

Крім організаційної функції, така форма проведення занять несе в собі й суто професійне навантаження, оскільки практична діяльність майбутнього спеціаліста (бухгалтера, економіста) вимагатиме від нього уміння співпрацювати в колективі, і перший досвід такої роботи для нього є безумовно корисним.

Л. М. Усенко, старш. викл.,
Т. П. Лавриненко, старш. викл.,
кафедра іноземних мов

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА БАЗІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У зв'язку з глобалізацією навчального процесу викладачі кафедри іноземних мов факультету маркетингу студентами нашого університету відкриваються великі можливості доступу до джерел інформації в межах міжнародного інформаційного простору.

Щоб вільно отримувати інформацію, студентам необхідно володіти кількома мовами іноземними мовами. При тій кількості годин, що виділяються навчальними планами, виникає необхідність навчання студентів сучасного ВНЗ структурним компонентам іноземної мови самостійно. Для цього в нашому університеті потрібно створити комп'ютерну програму моделі навчання іноземної мови. Ця програма поєднає індивідуальний комп'ютерний тренінг мовних навичок студентів з колективним мовним тренінгом їх комунікаційних вмінь та навичок. Ці два види тренінгу проводяться на двох навчальних заняттях: заняття по індивідуальному комп'ютерному тренінгу проводяться техніком чи завідува-

чем комп'ютерного кабінету. А на попередньому очному семінарському занятті всі необхідні лінгвістичні пояснення даються викладачем і потім дублюються у спеціально розробленому по даному курсу навчання загальним навчальним посібником. На заняттях по індивідуальному комп'ютерному тренінгу студенти відпрацьовують і закріплюють мовний матеріал і набувають навичок використання структурних складових англійської мови, тобто слів, фраз, граматичних конструкцій.

Завдяки реалізації інформаційно-комунікативних технологій стає можливою практика навчання студентів по індивідуальному навчальному плану шляхом регулярного застосування глоссарного виду навчання (системне заучування понять, фактів, персоналій, що входять в професійні словники) та алгоритмічного виду навчання (системне заучування алгоритмів професійних умінь та навичок).

Можна запропонувати слідує методику проведення комп'ютерних занять з англійської мови. На кожному комп'ютерному занятті студенти роблять завдання двох комп'ютерних уроків програми. Кожний урок програми присвячений одній з тем за програмою та включає від 11 до 14 комп'ютерних сторінок з одним чи двома завданнями на кожній. Ці завдання можуть бути різними. Наприклад, «прочитати граматичні пояснення і зробити граматичні вправи» згідно цим поясненням, «Прочитати та перекласти текст», «Вибрати із запропонованих відповідей правильну відповідь на запитання до тексту», «Продумати відповідь на питання», «Розподілити дані поняття по категоріях і розташувати їх у колонках таблиці», «Заповнити пропуски в реченнях необхідними за змістом словами та словосполученнями». Кількість помилок, які допустили студенти, статистично обробляються програмою та процентний результат записується в журнал успішності. Після закінчення роботи студенти повідомляють результати, отримані за кожний урок комп'ютерної програми. Час на виконання об'єму комп'ютерних вправ — 1 година.

Модульний контроль здійснюється на основі робочої програми з англійської мови.

Для цього потрібно визначити рівень підготовки студентів, виявити недоліки в знаннях.

Потім дається інструкція по подальшій роботі з модулями. Це є алгоритм вивчення матеріалу в рамках модуля. Далі йде методичне забезпечення (студенту надаються всі матеріали, необхідні

для самостійної роботи над модулем). Студенти самостійно працюють з матеріалами модуля.

Оцінка результатів цієї роботи йде у відповідності з рейтингом кожного навчального елемента, що виражається в балах.

Виконання завдань модуля здійснюється шляхом організації індивідуальної самостійної роботи студента і консультування викладача. В процесі роботи на всіх стадіях роботи над модулем підтримується зворотний зв'язок. Студентам надаються всі матеріали для самоконтролю.

Підвищенням результативності занять є оптимальний розмір груп. У середньому в групі повинно бути 12 осіб. Якщо рівень груп відрізняється, то від викладача вимагається особливий особистісно-орієнтований підхід, що неможливо здійснити в обстановці колективізації індивідуального комп'ютерного тренінгу студентів на протигагу індивідуалізації колективної діяльності очного навчання.

Навчання студентів нашого університету англійської мови на базі лінгвістичної комп'ютерної програми — це технологія нового покоління і є оригінальним нововведенням.

С. В. Ушеренко, канд. екон. наук, доц.,
кафедра фінансів підприємств

АКТИВІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ

Вдосконалення вищої освіти — процес перманентний. Не є виключенням і сучасний стан її розвитку.

Умови формування жорсткого конкурентного середовища в Україні визначають необхідність підготовки якісно нових випускників, що, насамперед, стосується економічних ВНЗів.

Потреба в ринково-достатніх фахівцях об'єктивно зумовила «болонізацію» вищої освіти, що проявилось у формуванні як нових пріоритетів навчального процесу, так і комплексу засобів їх реалізації.

Поза сумнівом, що здатність вирішувати практичні задачі і приймати ефективні рішення потрібно старанно культивувати шляхом поєднання інформаційно-виховної роботи викладача з індивідуально-консультативним, впровадження і заохочення студентів до самостійної роботи.

Відтак, до характерних ознак сучасного навчального процесу слід віднести: переважно самостійне набуття знань і особисту відповідальність студента; індивідуальний підхід і перманентний контроль, здійснювані викладачем.